

Läkemedelsbiverkningar i huden

Vårdnivå och remiss

Primärvård

De flesta hudreaktioner är beskedliga och kan hanteras i primärvården.

Akutmottagning

Vid hudreaktion med samtidig allmänpåverkan eller annan organpåverkan bör remittering till akutmottagning övervägas.

Remiss till hudspecialist vid

- Misstanke om allvarlig läkemedelsreaktion, såsom t.ex. vaskulit i huden
- Diagnostiska svårigheter
- Misstanke om kontaktallergisk reaktion mot lokalbehandlingsmedel
- Uttalade symtom som inte kan hanteras i primärvården.

Under pågående utredning/behandling ansvarar hudkliniken för den aktuella diagnosen men inte för andra hudåkommor.

Remiss till allergimottagningen vid

Hudbiverkningar med frågeställning IgE-medierad reaktion.

Diagnostik och utredning

Hudbiverkningar är bland de vanligaste läkemedelsreaktionerna och drabbar cirka 3 - 4 % av slutenvårdspatienter. Hög ålder, polyfarmaci och rubbningar i immunsystemet ökar risken. Både bakomliggande mekanismer och den kliniska bilden varierar stort. Samma läkemedel kan orsaka olika typer av hudreaktioner och flera olika läkemedel kan leda till samma kliniska bild. Läkemedelsreaktioner kan imitera eller försämra andra hudsjukdomar.

Vid typ I allergi mot t.ex. penicillin kan IgE antikroppar påvisas i blodet eller genom pricktest. Misstänkt kontaktallergi mot lokalbehandlingsmedel kan verifieras genom epikutantest, vilket däremot är en mycket osäker metod för att utesluta andra typer av läkemedelsallergi. I övrigt saknas laboratoriemetoder som i klinisk praxis kan binda ett läkemedel till en hudbiverkan utan diagnostiken baseras på tidssamband och sannolikhetskalkyler. De flesta hudbiverkningar uppträder inom två månader efter exponeringen för läkemedlet men kan också debutera långt senare och ibland efter dosökning och försämring av njurfunktionen samt efter solexponering.

Ta alltid läkemedelsanamnes! OBS! hälsokostpreparat! Uppmärksamma framförallt antibiotika, antiepileptika och allopurinol.

Ta ställning till om det kan röra sig om en läkemedelsreaktion och om den är av allvarlig karaktär.

Följande kliniska tecken och laboratoriefynd kan tyda på allvarlig hudbiverkan

- Blåsor och epidermal avlossning
- Slemhinneengagemang
- Sammanflytande erythem
- Hudömheter, hudnekros
- Palpabel purpura

Behandling

Tidig diagnos och utsättande av det misstänkta läkemedlet är oftast tillräckligt. I övrigt är behandlingen symtomatisk.

Uppföljning

Det kan ta från några dagar till flera månader innan hudsymtomen försvinner helt.

Glöm inte anmälan till Läkemedelsverket vid nya eller allvarliga biverkningar (se relaterat). Ta ställning till dokumentation i uppmärksamhetssignalen i Cosmic. Kontakta gärna apotekare via funktionsbrevlåda i Messenger för hjälp med att registrera relevanta ATC-koder.

UMS i Cosmic, Region Jönköpings län, se länk under relaterat.